

UiO : Universitetet i Oslo

interaksjon #2: interaksjonsmekanismer + “tangible interaction”

Tone Bratteteig

UiO • Universitetet i Oslo

interaksjon #2: interaksjonsmekanismer + “tangible interaction”

Tone Bratteteig

in1060: 20/4 2020

pensumartikkell:

- Eva Hornecker & Jacob Buur: *Getting a Grip on Tangible Interaction: A Framework on Physical Space and Social Interaction*

kapittel 3: interaksjon

Tangible Interaction (TI)

tangible interaction
& tangible user interfaces } }

håndfast, håndgripelig, sansbar, følbar,
til å ta og føle på ...

Getting a Grip on Tangible Interaction: A Framework on Physical Space and Social Interaction

Eva Hornecker
Interact Lab, University of Sussex
Falmer, Brighton BN19PF, UK
eva@ehornecker.de

Jacob Buur
MCI, University of Southern Denmark
6400 Sønderborg, DK
buur@mci.sdu.dk

ABSTRACT

Our current understanding of human interaction with hybrid or augmented environments is very limited. Here we focus on ‘tangible interaction’, denoting systems that rely on embodied interaction, tangible manipulation, physical representation of data, and embeddedness in real space. This synthesis of prior ‘tangible’ definitions enables us to address a larger design space and to integrate approaches from different disciplines. We introduce a framework that focuses on the interweaving of the material/physical and the social, contributes to understanding the (social) user experience of tangible interaction, and provides concepts and perspectives for considering the social aspects of tangible interaction. This understanding lays the ground for evolving knowledge on collaboration-sensitive tangible interaction design. Lastly, we analyze three case studies, using the framework, thereby illustrating the concepts and demonstrating their utility as analytical tools.

[34], ‘tangible interaction’ [5, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36] interactions and digitally-augmented environments [37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 5610, 5611, 5612, 5613, 5614, 5615, 5616, 5617, 5618, 5619, 5620, 5621, 5622, 5623, 5624, 5625, 5626, 5627, 5628, 5629, 5630, 5631, 5632, 5633, 5634, 5635, 5636, 5637, 5638, 5639, 5640, 5641, 5642, 5643, 5644, 5645, 5646, 5647, 5648, 5649, 5650, 5651, 5652, 5653, 5654, 5655, 5656, 5657, 5658, 5659, 5660, 5661, 5662, 5663, 5664, 5665, 5666, 5667, 5668, 5669, 56610, 56611, 56612, 56613, 56614, 56615, 56616, 56617, 56618, 56619, 56620, 56621, 56622, 56623, 56624, 56625, 56626, 56627, 56628, 56629, 56630, 56631, 56632, 56633, 56634, 56635, 56636, 56637, 56638, 56639, 56640, 56641, 56642, 56643, 56644, 56645, 56646, 56647, 56648, 56649, 56650, 56651, 56652, 56653, 56654, 56655, 56656, 56657, 56658, 56659, 56660, 56661, 56662, 56663, 56664, 56665, 56666, 56667, 56668, 56669, 566610, 566611, 566612, 566613, 566614, 566615, 566616, 566617, 566618, 566619, 566620, 566621, 566622, 566623, 566624, 566625, 566626, 566627, 566628, 566629, 566630, 566631, 566632, 566633, 566634, 566635, 566636, 566637, 566638, 566639, 566640, 566641, 566642, 566643, 566644, 566645, 566646, 566647, 566648, 566649, 566650, 566651, 566652, 566653, 566654, 566655, 566656, 566657, 566658, 566659, 566660, 566661, 566662, 566663, 566664, 566665, 566666, 566667, 566668, 566669, 5666610, 5666611, 5666612, 5666613, 5666614, 5666615, 5666616, 5666617, 5666618, 5666619, 5666620, 5666621, 5666622, 5666623, 5666624, 5666625, 5666626, 5666627, 5666628, 5666629, 5666630, 5666631, 5666632, 5666633, 5666634, 5666635, 5666636, 5666637, 5666638, 5666639, 56666310, 56666311, 56666312, 56666313, 56666314, 56666315, 56666316, 56666317, 56666318, 56666319, 56666320, 56666321, 56666322, 56666323, 56666324, 56666325, 56666326, 56666327, 56666328, 56666329, 56666330, 56666331, 56666332, 56666333, 56666334, 56666335, 56666336, 56666337, 56666338, 56666339, 566663310, 566663311, 566663312, 566663313, 566663314, 566663315, 566663316, 566663317, 566663318, 566663319, 566663320, 566663321, 566663322, 566663323, 566663324, 566663325, 566663326, 566663327, 566663328, 566663329, 566663330, 566663331, 566663332, 566663333, 566663334, 566663335, 566663336, 566663337, 566663338, 566663339, 5666633310, 5666633311, 5666633312, 5666633313, 5666633314, 5666633315, 5666633316, 5666633317, 5666633318, 5666633319, 5666633320, 5666633321, 5666633322, 5666633323, 5666633324, 5666633325, 5666633326, 5666633327, 5666633328, 5666633329, 5666633330, 5666633331, 5666633332, 5666633333, 5666633334, 5666633335, 5666633336, 5666633337, 5666633338, 5666633339, 56666333310, 56666333311, 56666333312, 56666333313, 56666333314, 56666333315, 56666333316, 56666333317, 56666333318, 56666333319, 56666333320, 56666333321, 56666333322, 56666333323, 56666333324, 56666333325, 56666333326, 56666333327, 56666333328, 56666333329, 56666333330, 56666333331, 56666333332, 56666333333, 56666333334, 56666333335, 56666333336, 56666333337, 56666333338, 56666333339, 566663333310, 566663333311, 566663333312, 566663333313, 566663333314, 566663333315, 566663333316, 566663333317, 566663333318, 566663333319, 566663333320, 566663333321, 566663333322, 566663333323, 566663333324, 566663333325, 566663333326, 566663333327, 566663333328, 566663333329, 566663333330, 566663333331, 566663333332, 566663333333, 566663333334, 566663333335, 566663333336, 566663333337, 566663333338, 566663333339, 5666633333310, 5666633333311, 5666633333312, 5666633333313, 5666633333314, 5666633333315, 5666633333316, 5666633333317, 5666633333318, 5666633333319, 5666633333320, 5666633333321, 5666633333322, 5666633333323, 5666633333324, 5666633333325, 5666633333326, 5666633333327, 5666633333328, 5666633333329, 5666633333330, 5666633333331, 5666633333332, 5666633333333, 5666633333334, 5666633333335, 5666633333336, 5666633333337, 5666633333338, 5666633333339, 56666333333310, 56666333333311, 56666333333312, 56666333333313, 56666333333314, 56666333333315, 56666333333316, 56666333333317, 56666333333318, 56666333333319, 56666333333320, 56666333333321, 56666333333322, 56666333333323, 56666333333324, 56666333333325, 56666333333326, 56666333333327, 56666333333328, 56666333333329, 56666333333330, 56666333333331, 56666333333332, 56666333333333, 56666333333334, 56666333333335, 56666333333336, 56666333333337, 56666333333338, 56666333333339, 566663333333310, 566663333333311, 566663333333312, 566663333333313, 566663333333314, 566663333333315, 566663333333316, 566663333333317, 566663333333318, 566663333333319, 566663333333320, 566663333333321, 566663333333322, 566663333333323, 566663333333324, 566663333333325, 566663333333326, 566663333333327, 566663333333328, 566663333333329, 566663333333330, 566663333333331, 566663333333332, 566663333333333, 566663333333334, 566663333333335, 566663333333336, 566663333333337, 566663333333338, 566663333333339, 5666633333333310, 5666633333333311, 5666633333333312, 5666633333333313, 5666633333333314, 5666633333333315, 5666633333333316, 5666633333333317, 5666633333333318, 5666633333333319, 5666633333333320, 5666633333333321, 5666633333333322, 5666633333333323, 5666633333333324, 5666633333333325, 5666633333333326, 5666633333333327, 5666633333333328, 5666633333333329, 5666633333333330, 5666633333333331, 5666633333333332, 5666633333333333, 5666633333333334, 5666633333333335, 5666633333333336, 5666633333333337, 5666633333333338, 5666633333333339, 56666333333333310, 56666333333333311, 56666333333333312, 56666333333333313, 56666333333333314, 56666333333333315, 56666333333333316, 56666333333333317, 56666333333333318, 56666333333333319, 56666333333333320, 56666333333333321, 56666333333333322, 56666333333333323, 56666333333333324, 56666333333333325, 56666333333333326, 56666333333333327, 56666333333333328, 56666333333333329, 56666333333333330, 56666333333333331, 56666333333333332, 56666333333333333, 56666333333333334, 56666333333333335, 56666333333333336, 56666333333333337, 56666333333333338, 56666333333333339, 566663333333333310, 566663333333333311, 566663333333333312, 566663333333333313, 566663333333333314, 566663333333333315, 566663333333333316, 566663333333333317, 566663333333333318, 566663333333333319, 566663333333333320, 566663333333333321, 566663333333333322, 566663333333333323, 566663333333333324, 566663333333333325, 566663333333333326, 566663333333333327, 566663333333333328, 566663333333333329, 566663333333333330, 566663333333333331, 566663333333333332, 566663333333333333, 566663333333333334, 566663333333333335, 566663333333333336, 566663333333333337, 566663333333333338, 566663333333333339, 5666633333333333310, 5666633333333333311, 5666633333333333312, 5666633333333333313, 5666633333333333314, 5666633333333333315, 5666633333333333316, 5666633333333333317, 5666633333333333318, 5666633333333333319, 5666633333333333320, 5666633333333333321, 5666633333333333322, 5666633333333333323, 5666633333333333324, 5666633333333333325, 5666633333333333326, 5666633333333333327, 5666633333333333328, 5666633333333333329, 5666633333333333330, 5666633333333333331, 5666633333333333332, 5666633333333333333, 5666633333333333334, 5666633333333333335, 5666633333333333336, 5666633333333333337, 5666633333333333338, 5666633333333333339, 56666333333333333310, 56666333333333333311, 56666333333333333312, 56666333333333333313, 56666333333333333314, 56666333333333333315, 56666333333333333316, 56666333333333333317, 56666333333333333318, 56666333333333333319, 56666333333333333320, 56666333333333333321, 56666333333333333322, 56666333333333333323, 56666333333333333324, 56666333333333333325, 56666333333333333326, 56666333333333333327, 56666333333333333328, 56666333333333333329, 56666333333333333330, 56666333333333333331, 56666333333333333332, 56666333333333333333, 56666333333333333334, 56666333333333333335, 56666333333333333336, 56666333333333333337, 56666333333333333338, 56666333333333333339, 566663333333333333310, 566663333333333333311, 566663333333333333312, 566663333333333333313, 566663333333333333314, 566663333333333333315, 566663333333333333316, 566663333333333333317, 566663333333333333318, 566663333333333333319, 566663333333333333320, 566663333333333333321, 566663333333333333322, 566663333333333333323, 566663333333333333324, 566663333333333333325, 566663333333333333326, 566663333333333333327, 566663333333333333328, 566663333333333333329, 566663333333333333330, 566663333333333333331, 566663333333333333332, 566663333333333333333, 566663333333333333334, 566663333333333333335, 566663333333333333336, 566663333333333333337, 566663333333333333338, 566663333333333333339, 5666633333333333333310, 5666633333333333333311, 5666633333333333333312, 5666633333333333333313, 5666633333333333333314, 5666633333333333333315, 5666633333333333333316, 5666633333333333333317, 5666633333333333333318, 5666633333333333333319, 5666633333333333333320, 5666633333333333333321, 5666633333333333333322, 5666633333333333333323, 5666633333333333333324, 5666633333333333333325, 5666633333333333333326, 5666

Hornecker & Buur om TI

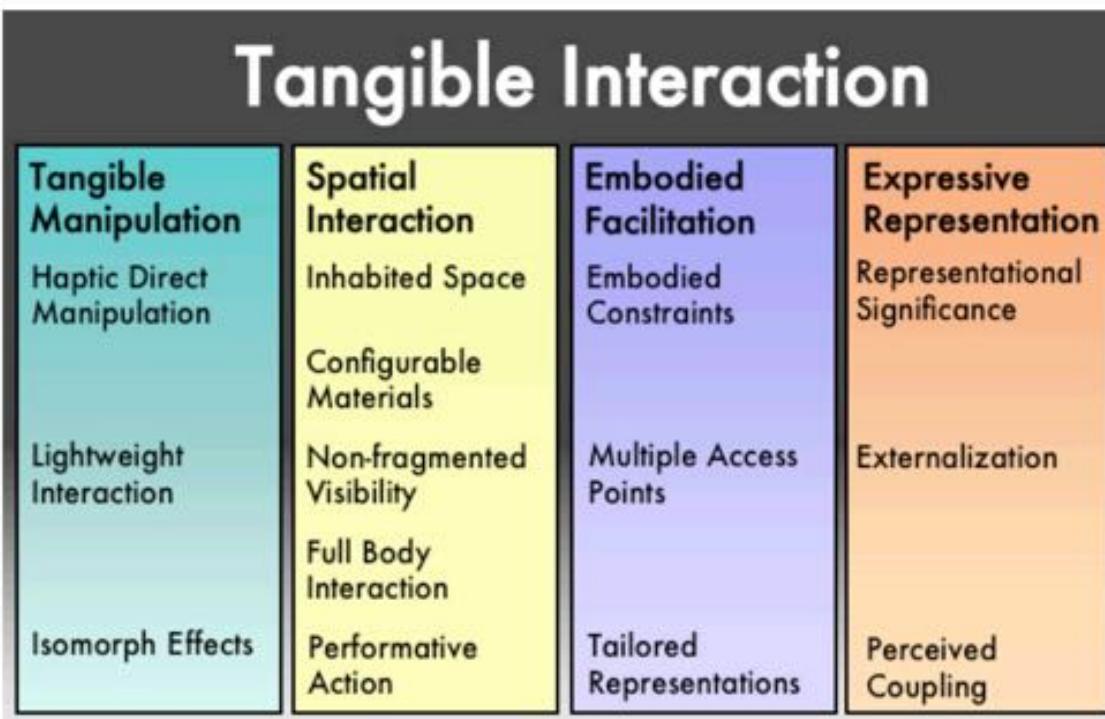

Figure 1. Tangible Interaction Framework with themes and concepts

Tangible manipulation
- *håndfast håndtering*

Spatial interaction
- *romlig interaksjon*

Embodied facilitation
- *kroppsrettet tilpasning*

Expressive representation
- *forståelige representasjoner*

Hornecker & Buur om TI

Tangible Interaction

Tangible Manipulation
Haptic Direct Manipulation

Lightweight Interaction

Isomorph Effects

Figure 1. Tangible Interaction

Håndfast håndtering

bruk er avhengig av at det fins et artefakt, en materiell representasjon

Haptic direct interaction

- følbar, direkte interaksjon: *grensesnittet er et interaksjons-artefakt som man kan ta på, bevege og som gir følbar respons*

Lightweight interaction

- skritt-for-skrift-interaksjon: *der bruker får respons / svar (feedback) underveis, lett å ta i bruk*

Isomorph effects

- isomorfe eller formlike effekter: *der brukeren forstår sammenhengen mellom egen handling og effekten av den*

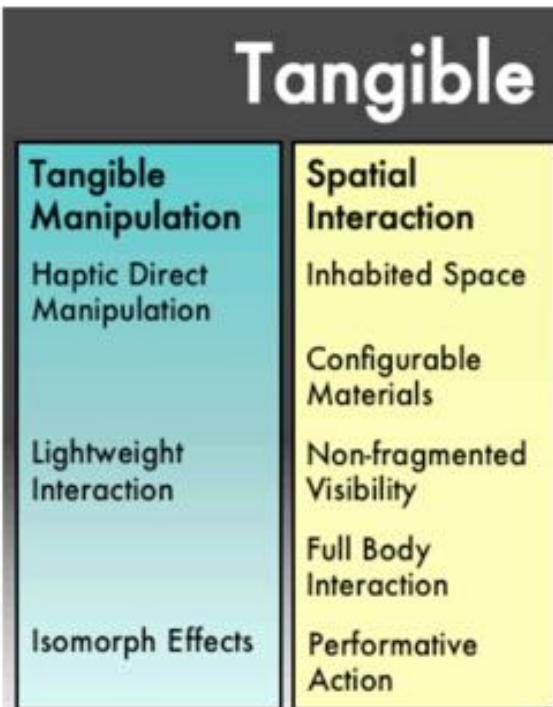

Figure 1. Tangible Interaction Fra

Romlig interaksjon

alle håndfaste grensesnitt har en utstrekning i rommet

Inhabited space

- bebodd rom: *brukeren deler rommet med artefaktene – skillet mellom “space” (rom) og “place” (meningsfylt sted)*

Configurable materials

- tilpassbare materialer: *brukeren kan flytte rundt på ting og tilpasse dem etter sitt behov uten andre effekter*

Non-fragmented visibility

- kontinuerlig synsfelt: *brukeren kan hele tiden se hva som skjer*

Full-body interaction

- interaksjon med hele kroppen: *brukeren kan (av og til må) bruke hele kroppen i interaksjonen*

Performative action

- interaksjon gjennom aksjon: *hvordan handlingen gjøres er en del av kommunikasjonen i interaksjonen*

Hornecker & Buur om TI

Tangible Interaction

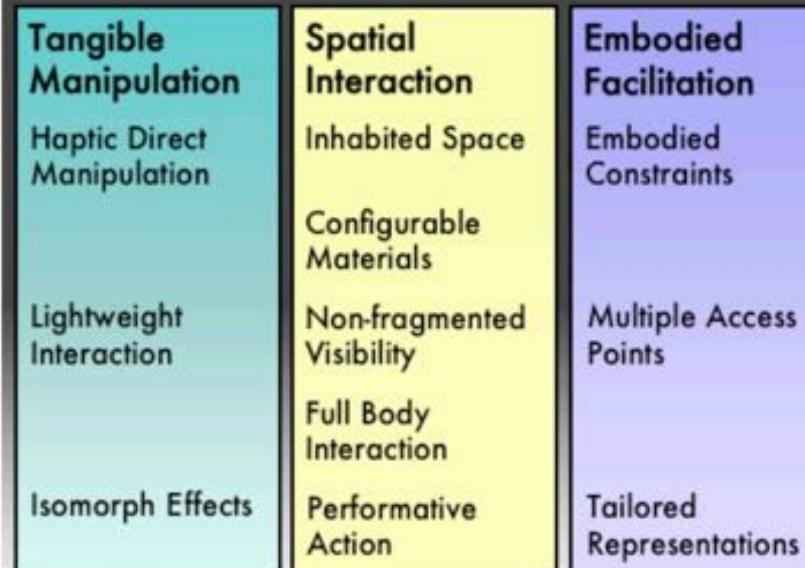

Figure 1. Tangible Interaction Framework with the

Kroppsrettet tilpasning

omgivelsene må legge til rette for interaksjon

Embodied constraints

- kroppslige begrensninger: *fysisk form, plass og størrelse muliggjør eller vanskeliggjør handl.*

Multiple access points

- mange tilgangspunkter: *alle brukere må kunne få tilgang, dvs. flere tilganger*

Tailored representations

- skreddersydde representasjoner: *form må bygge på brukernes erfaringer & kompetanse*

Hornecker & Buur om TI

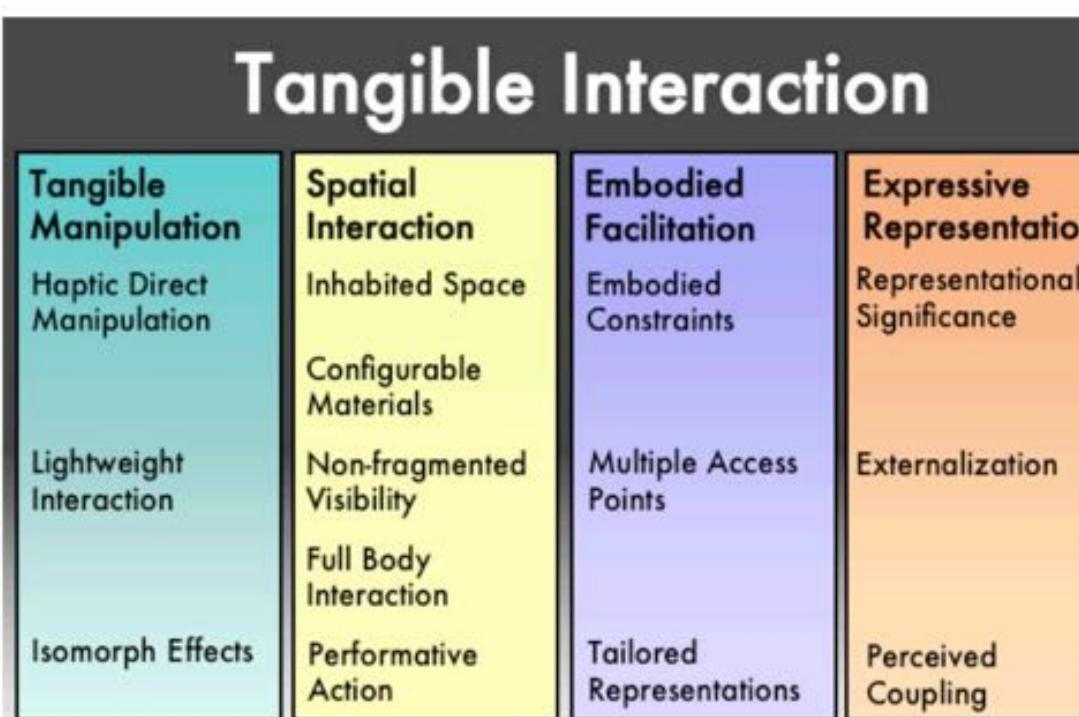

Figure 1. Tangible Interaction Framework with themes and concepts

Forståelige representasjoner
betydningen av materielle og digitale representasjoner

Representational significance
- representasjonens betydning:
at fysisk og digital form samsvarer og gir mening

Externalization

- eksternalisering: *at den fysiske formen gir mening og er brukbar*

Perceived coupling

- tydelig kobling: *mellom hva man gjør og hva effekten er*

interaksjon

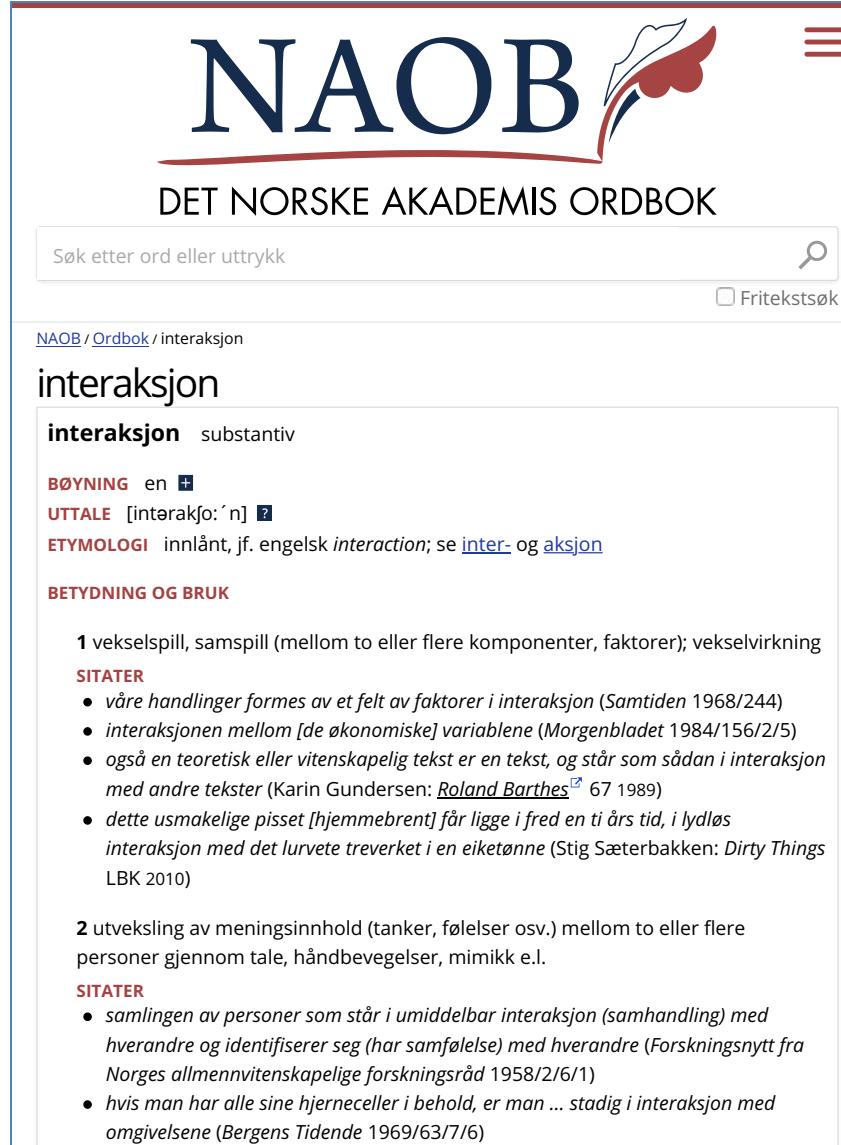
= vekselspill mellom to eller flere faktorer

≠ kommunikasjon, samarbeid = vekselspill mellom to eller flere mennesker

≠ bruk = menneskelig handling der artefakt er nødvendig

interaksjon

- handlinger mellom menneske og artefakt
- handlingene endrer innhold
- fokus på artefaktets handlinger og kommunikasjon av dem

The screenshot shows the NAOB website with the title 'NAOB DET NORSKE AKADEMIS ORDBOK'. Below the title is a search bar with the placeholder 'Søk etter ord eller uttrykk' and a magnifying glass icon. To the right of the search bar is a checkbox labeled 'Fritekstsøk'. The main content area shows the word 'interaksjon' with its definition: '1 vekselspill, samspill (mellom to eller flere komponenter, faktorer); vekselvirkning'. Below this is a section titled 'SITATER' containing several bullet points about interaction as a social process. There are also sections for 'BØYNING', 'UTTALE', 'ETYMOLOGI', and 'BETYDNING OG BRUK'.

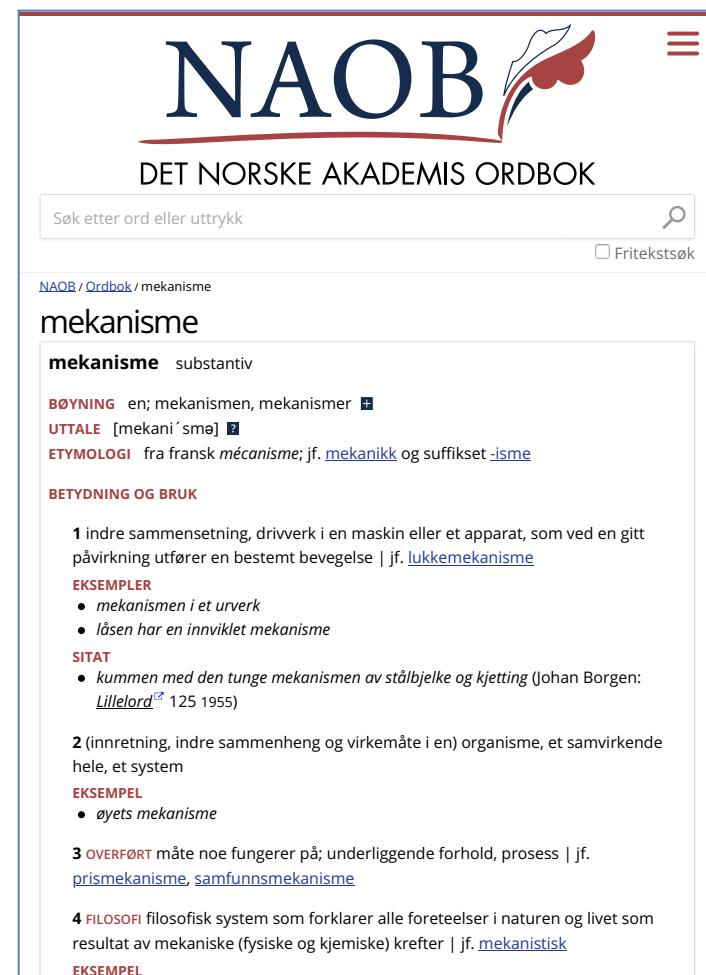
interaksjonsmekanismer

maskin, apparat, drivverk, teknologi

- funksjon: hva gjør mekanismen
- form: hvordan vises hva den gjør
& hvordan den opereres

interaksjonsmekanismer
= funksjon og form for interaksjonen

&

The screenshot shows the homepage of the NAOB (Norwegian Academy's Dictionary). The header features the logo 'NAOB' with a red swoosh graphic and the text 'DET NORSKE AKADEMIS ORDBOK'. Below the header is a search bar with the placeholder 'Søk etter ord eller uttrykk' and a magnifying glass icon. To the right of the search bar is a checkbox labeled 'Fritekstsøk'. The main content area displays the entry for 'mekanisme'. The word is highlighted in blue. Below it, the part of speech 'substantiv' is indicated. The entry includes several numbered sections: 1. 'BØYNING' (en; mekanismen, mekanismene), 2. 'UTTALE' [mekani̯sme], 3. 'ETYMOLOGI' (from French *mécanisme*), 4. 'BETYDNING OG BRUK' (with examples like 'mekanismen i et urverk' and 'løsen har en innviklet mekanisme'), and 5. 'EKSEMPLER' (with examples like 'kummen med den tunge mekanismen av stålbjelke og kjetting' and 'øyets mekanisme'). There are also sections for 'SITAT' (citations) and 'EKSEMPEL' (examples).

interaksjonsmekanismer

funksjon & form

funksjon:

- hva bruker har behov for at artefaktet gjør
- betingelser artefaktet setter for handlingene (start, stopp, input ...)

form:

interaksjonsmekanismer

= funksjon og form for interaksjonen

- hvordan signaliserer artefaktet disse

design av interaksjonsmekanismer:

- handlingssekvenser mellom menneske og artefakt
- handlingene maskinen gjør
- handlingene menneske gjør (må gjøre)
- &- handlingenes effekter (endret innhold)
- signalisere hvordan mennesket skal handle
- signalisere hvordan artefaktet handler

funksjon

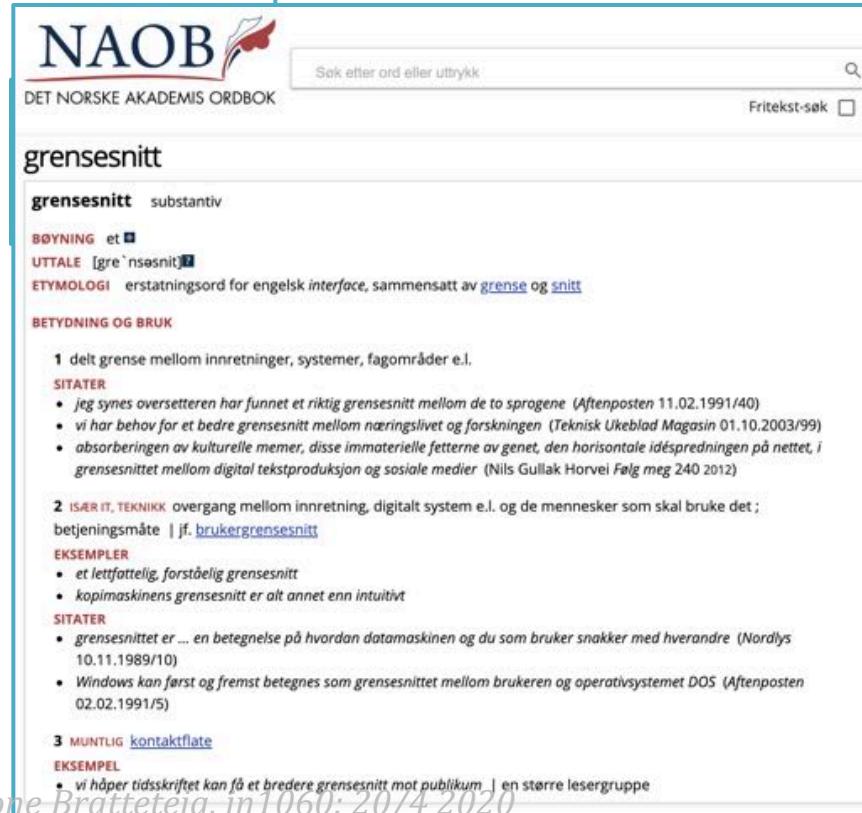
&
form

interaksjonsmekanismer

funksjon & form

funksjon:

- hva bruker har behov for at artefaktet gjør
- betingelser artefaktet setter for handlingene (start, stopp, input ...)

The screenshot shows the NAOB (Norwegian Academic Dictionary) entry for the word "grensesnitt".

grensesnitt substantiv

BØYNING et

UTTALE [gre 'nsəsnit]

ETYMOLOGI erstattningsord for engelsk *interface*, sammensatt av [grense](#) og [snitt](#)

BETYDNING OG BRUK

1 delt grense mellom innretninger, systemer, fagområder e.l.

SITATER

- jeg synes oversetteren har funnet et riktig grensesnitt mellom de to sprogene (Aftenposten 11.02.1991/40)
- vi har behov for et bedre grensesnitt mellom næringslivet og forskningen (Teknisk Ukeblad Magasin 01.10.2003/99)
- absorberingen av kulturelle memer, disse immaterielle fetterne av genet, den horisontale idéspredningen på nettet, i grensesnittet mellom digital tekstproduksjon og sosiale medier (Nils Gullak Horvei Følg meg 240 2012)

2 ISÆR IT, TEKNIKK overgang mellom innretning, digitalt system e.l. og mennesker som skal bruke det ; betjeningsmåte | jf. [brukergrensesnitt](#)

EKSEMPLER

- et lettfattelig, forståelig grensesnitt
- kopimaskinenes grensesnitt er alt annet enn intuitivt

SITATER

- grensesnittet er ... en betegnelse på hvordan datamaskinen og du som bruker snakker med hverandre (Nordlys 10.11.1989/10)
- Windows kan først og fremst betegnes som grensesnittet mellom brukeren og operativsystemet DOS (Aftenposten 02.02.1991/5)

3 MUNTIG kontaktflate

EKSEMPLER

- vi håper tidsskriftet kan få et bredere grensesnitt mot publikum | en større lesergruppe

- hvordan signaliserer artefaktet disse

neske og

gjøre)
inhold)

kal handle
ndler

funksjon

&
form

interaksjon: handlinger mellom m-m

handlingssekvenser

interaksjons-mønstre (patterns),
aktivitets-sekvenser (steps),

scripts

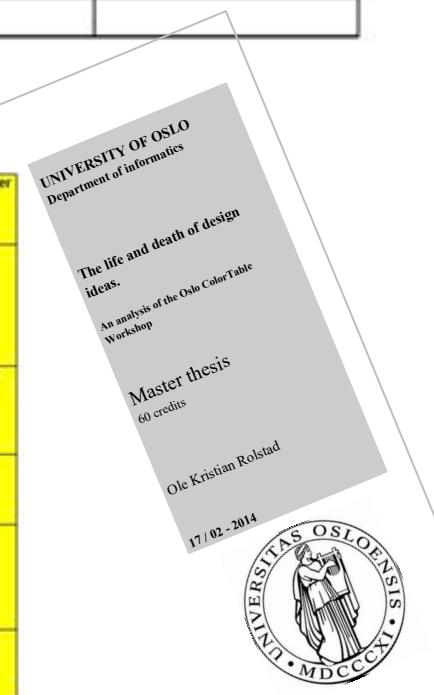
...

vekslende handlinger
handlingens funksjon
og
handlingens effekt
må signaliseres

og
signaler til bruker
må kommuniseres

Time code fixed cam	Time code mobile cam	Transcript	Description of events	Panorama	Changing viewpoint (pan)	Flow type	Flow token color (rectangular)	Token location	User	Content card	Token Color	Token location	User
11:14:28		CJ picks content card from the content board and places it on the table	P6							Content sheet 1, row4, col 2 - Bridge			CJ
11:15:36		AS changes position of purple token	P6							Content sheet 1, row4, col 2 - Bridge	Purple	Map	AS
11:24:12	11:23:53	HW place a flow card on the RFID reader	P1		Pedestrian	card assigned to orange			HW				
11:27:18		IW suggest the group set another flow the purple flow tokens	P1			Purple		In hand	IW				
11:38:00		SK minor adjustment to blue token	P2							Cafe	Blue	Map	SK

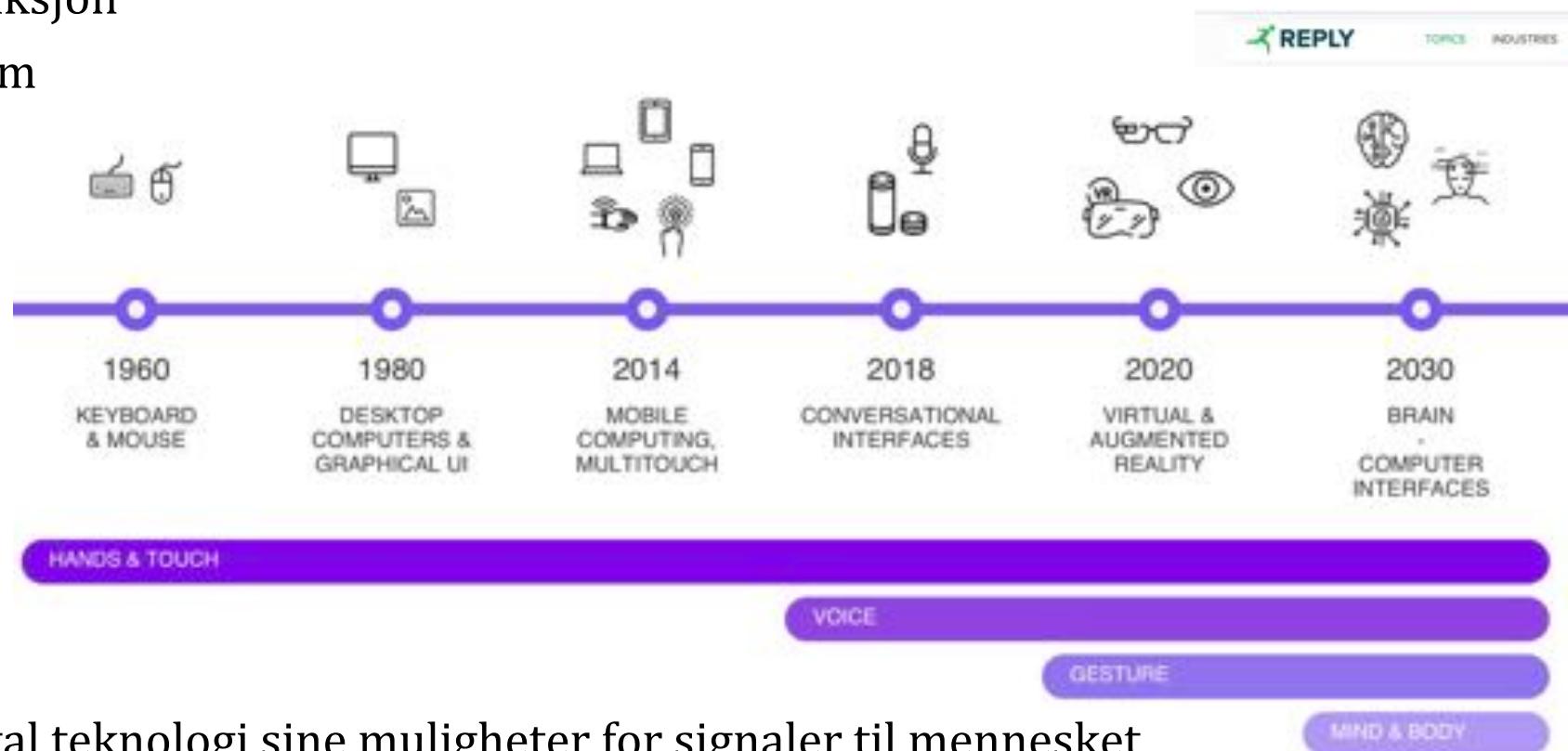
Tabell: Sekvensdiagram, der tidsaksen går nedover

interaksjons-mekanismer

digital teknologi som hovedmateriale

- funksjon
- form

digital teknologi sine muligheter for signaler til mennesket

MIND & BODY

interaksjon: hva vi kan sanse

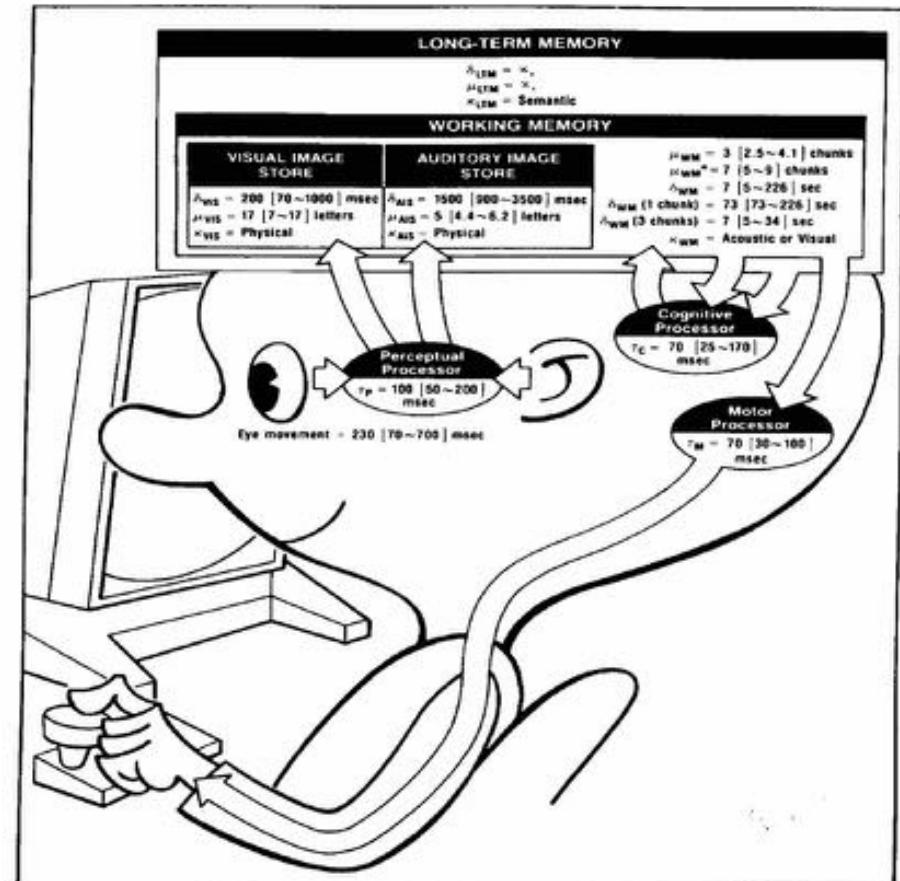
- syn (visuell)
  - hørsel (auditiv)
  - lukt (olfaktorisk)
  - smak (gustatorisk)
  - føle / berøre / ta på (taktil)
  - +
    - balanse (vestibulær)
    - kropp (propriosepsjon)
- i samspill

interaksjon: hva vi kan sanse

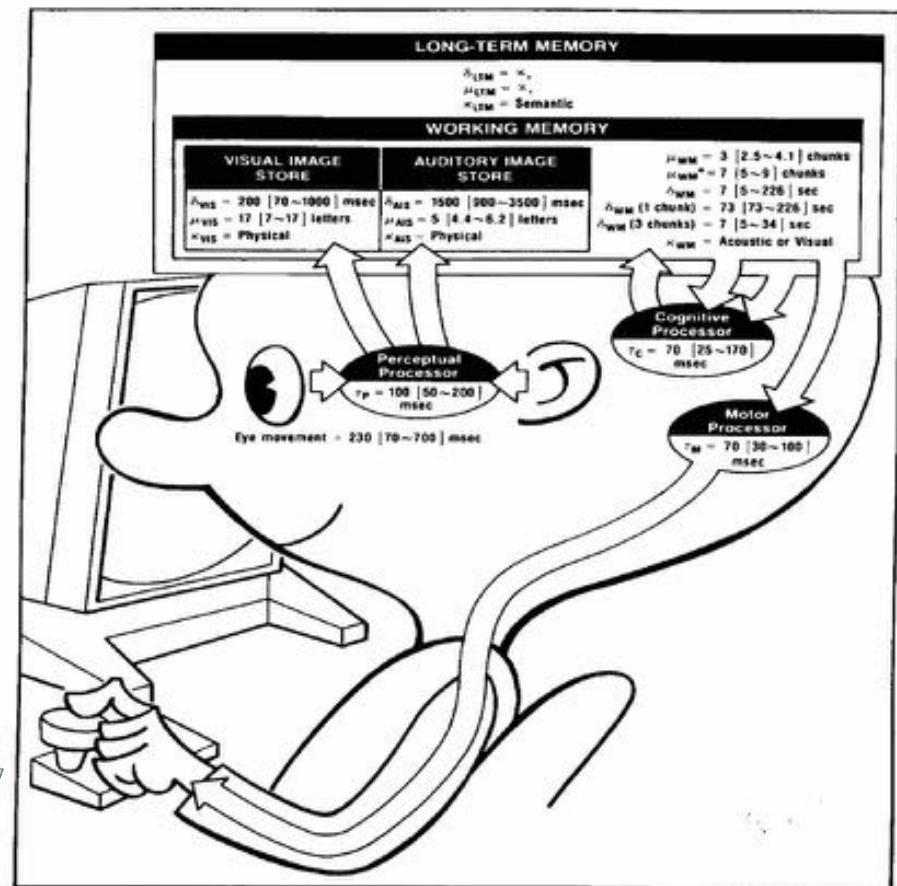
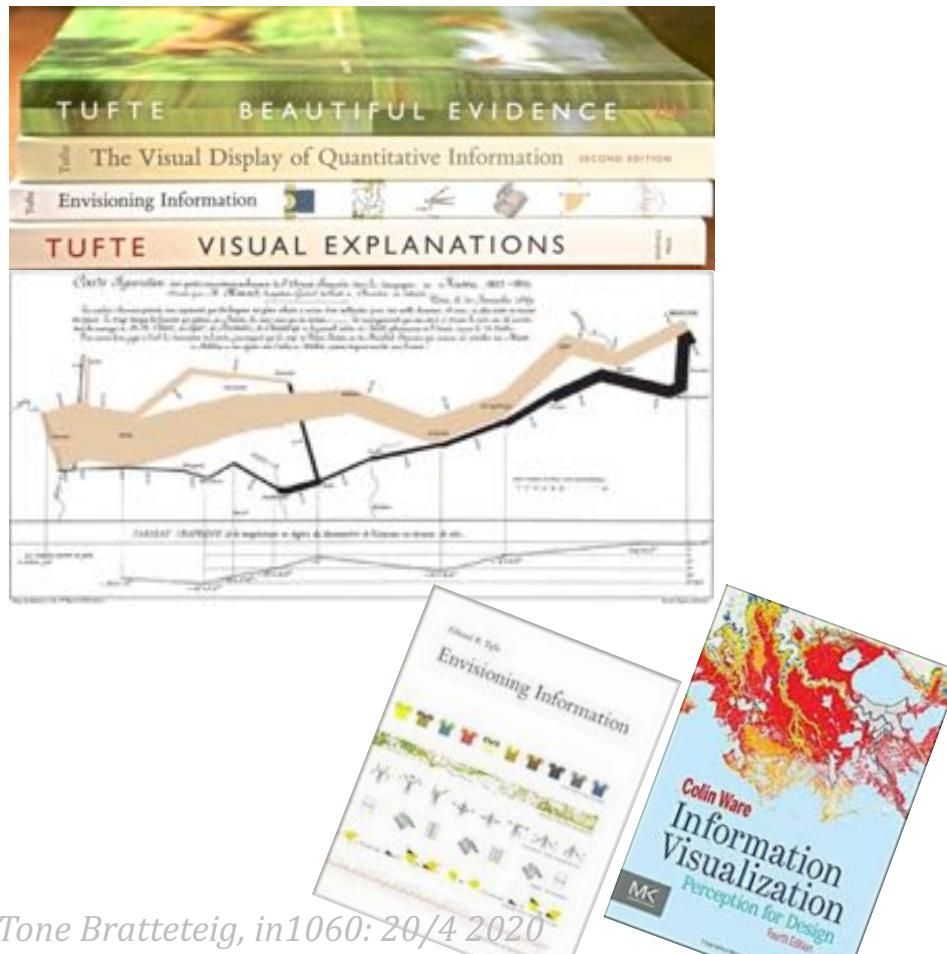
- syn (visuell)
- hørsel (auditiv)
- lukt (olfaktorisk)
- smak (gustatorisk)
- føle / berøre / ta på (taktil)
- +
- balanse (vestibulær)
- kropp (propriosepsjon)

i samspill

figur fra: Card, Moran, Newell (1983):
The Psychology of Human-Computer Interaction

interaksjon: hva vi kan sanse

figur fra: Card, Moran, Newell (1983):
The Psychology of Human-Computer Interaction

interaksjon: hva vi kan sanse

- syn (visuell)
- hørsel (auditiv)

What's the future of interaction?

By Ashley Carman | @ashleycarman | Jan 26, 2017, 8:00am EST

[f](#) [t](#) [e](#) [SHARE](#)

Gadget makers finally reached their breaking point. After being forced to put what amounted to bad Android tablets in their devices for years, they're ready to move beyond the screen.

The proliferation of connected devices, especially the Internet of Things, was spurred by access to cheap parts. Anyone can now affordably slap a chip, accelerometer, gyroscope, and 3D-printed shell together to build something smart. But they still face one major challenge: how to give users control of their brand-new thing. Some manufacturers opt for a smartphone app; others build a touchscreen control panel right into their gadget. The touchscreen is easy, affordable, and involves no user learning curve.

But still, the touchscreen presents its own problems.

taktil)

Still Siri spørsmål

Du kan snakke med Siri på flere måter, blant annet ved å trykke på Hjem- eller sideknappen på enheten, koble til hodetelefoner eller en bil, eller bruke «Hei Siri».

Bruk Hjem- eller sideknappen

Hvis du har iPhone 6s eller nyere, holder du nede Hjem-knappen og spør om det du vil vite. På noen enheter må du kanskje vente til Siri vises, før du kan stille spørsmålet.

Hvis du har iPhone X, holder du inne sideknappen og stiller spørsmålet.

Si «Hei Siri»

Du kan bruke Siri uten å trykke på Hjem- eller sideknappen. Først må du sørge for at «Hei Siri» er slått på under Innstillinger > Siri og sak > Lytt etter «Hei Siri». Si deretter «Hei Siri», og still så spørsmålet ditt. Du kan for eksempel si «Hei Siri, hvordan er været?»

F-Shaped Pattern For Reading Web Content (original study)

Design Thinking 101

10 Best Intranets of 2017

The Distribution of Users' Computer Skills: Worse Than You Think

NN/g Nielsen Norman Group

Evidence-Based User Experience Research, Training, and Consulting

Home Articles Training & Events Consulting Reports About NN/g

Voice First: The Future of Interaction?

by Kathryn Whitenton on November 12, 2017

Topics: Human Computer Interaction

Summary: Devices which include screens, but employ voice as the primary input method point the way towards a more integrated and useful holistic user experience.

Voice and screen-based interaction are converging, from two directions:

- Screen-first devices like smartphones, tablets and televisions are being enhanced with the addition of voice control systems.
- Voice-first devices like smart speakers are being enhanced with screens, such as the Echo Show (no doubt soon to be followed by similar offerings from other brands).

We should not expect speech to completely replace written communication, despite common science-fiction portrayals. But it's clear that standard human-machine communication is rapidly expanding to encompass both written and spoken interaction. Currently voice interaction is primarily within the realm of personal and home use. But as people become accustomed to it, they will come to expect it in business and commercial contexts as well. (For anyone who's ever struggled with a conference-room projector or phone-system menu, imagine if you could just say 'Show my screen' or 'Start the meeting'.)

Integrated voice-plus-screen systems can transform user experience for a huge range of tasks, by leveraging on the strengths of each interaction style:

Voice is an **efficient input modality**: it allows users to give commands to the system quickly, on their own terms. **Hands-free control** lets users multitask, and effective natural language processing bypasses the need for complex navigation menus, at least for familiar tasks and known commands.

- A screen is an **efficient output modality**: it allows systems to display a large amount of information at the same time and thus **reduce the burden on users' memory**. Visual scanning is faster than the sequential information access enforced by voice output. It can also efficiently convey system status and bridge the **Gulf of Execution** by providing visual signifiers to suggest possible commands.

Logically, combining these into a single system sounds like an obvious win. But the design challenges of integrating two very different interaction modes have thus far prevented any single system from fully realizing the benefits of both voice and screen.

interaksjon: hva vi kan sanse

- syn (visuell)
  - hørsel (auditiv)
  - lukt (olfaktorisk)
  - smak (gustatorisk)
  - føle / berøre / ta på (taktil)
- +
- balanse (vestibulær)
  - kropp (propriosepsjon)

i samspill

#chi4good, CHI 2016, San Jose, CA, USA

Touch, Taste, & Smell User Interfaces: The Future of Multisensory HCI

Mariana Obrist
SCHI Lab
University of Sussex, UK
m.obrist@sussex.ac.uk

Carlos Velasco
Imagining Institute,
Iceland
carlos@imagineeringinstitute.org

Chi Thanh Vi
SCHI Lab
University of Sussex, UK
C.Vi@sussex.ac.uk

Nimesha Ranasinghe
Kale-NUS CUTE Center
National University of Singapore
nimesha@tasteeverb.com

Ali Izrar
Disney Research, USA
izrar@disneyresearch.com

Adrian D. Cheek
Imagineering Institute, Iceland
Malaysia & City University London
adrian@imagineeringinstitute.org

Charles Spence
Crossmodal Research Lab
University of Oxford UK
charles.spence@psy.ox.ac.uk

Ponnampalam
Gopalakrishnakone
National University of Singapore
gopalakrishnakone_pon@nus.edu.sg

Abstract

The senses we call upon when interacting with technology are very restricted. We mostly rely on vision and audition, increasingly harnessing touch, whilst taste and smell remain largely underexploited. In spite of our current knowledge about sensory systems and sensory devices, the biggest stumbling block for progress concerns the need for a deeper understanding of people's multisensory experiences in HCI. It is essential to determine what tactile, gustatory, and olfactory experiences we can design for, and how we can meaningfully stimulate such experiences when interacting with technology. Importantly, we need to determine the contribution of the different senses along with their interactions in order to design more effective and engaging digital multisensory experiences. Finally, it is vital to understand what the limitations are that come into play when users need to monitor more than one sense at a time. The aim of this workshop is to deepen and expand the discussion on touch, taste, and smell within the CHI community and promote the relevance of multisensory experience design and research in HCI.

Permission to make digital or hard copies of part or all of this work for personal or classroom use is granted without fee provided that copies are not made or distributed for profit or commercial advantage and that copies bear this notice and the full citation on the first page. Copyright for third party components of this work must be honored. For all other uses, contact the Owner/Author.

interaksjon: hva vi kan

- syn (visuell)
- hørsel (auditiv)
- lukt (olfaktorisk)
- smak (gustatorisk)
- føle / berøre / ta på (taktil)**

+

- balanse (vestibulær)
- kropp (propriosepsjon)

i samspill

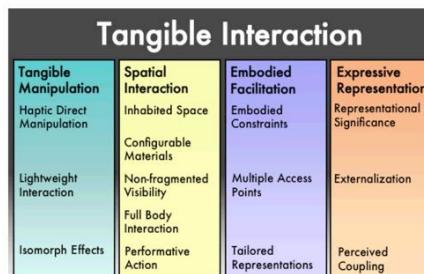

Figure 1. Tangible Interaction Framework with themes and concepts

Datamus

Fra Wikipedia, den frie encyklopedi

Mus eller **datamus** er en styreenhet for en **datamaskin**. Etter **tastaturet** er musen den vanligste styreenheten for **personlige datamaskiner**.

Innhold [skjul]
1 Historie
1.1 Optisk mus
2 Moderne datamus
3 Varianter
4 Eksterne lenker

Virkemåten til en mekanisk mus

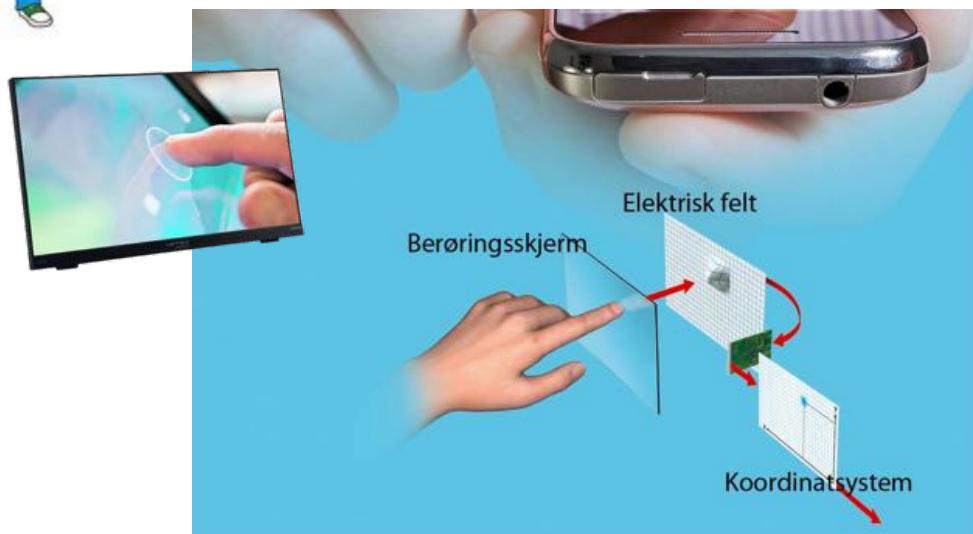
Historie

på innsiden av musen.

Datamus ble oppfunnet i 1963 av Douglas Engelbart som da arbeidet med et datasystem kalt **oN-Line**. Ideen var at brukeren skulle kunne styre eller påvirke systemet, både **maskinvare** og **dataprogrammer**, med sin egen kropp, eksempelvis med anordning montert på en kroppsdel.

Den første datamusen var laget av tre og hadde to hjul på undersiden som oversatte musens bevegelser til X og Y-aksen på skjermen – et prinsipp som Engelbart tok **patent** på. Den klosslignende musen med en liten rød knapp på oversiden ble i løpet av **1970-tallet** forbedret av **Bill English** som skiftet ut hjulene med en kule som kunne rotere i alle retninger. Bevegelsene ble registrert av små hjul

interaksjon: hva vi kan sanse

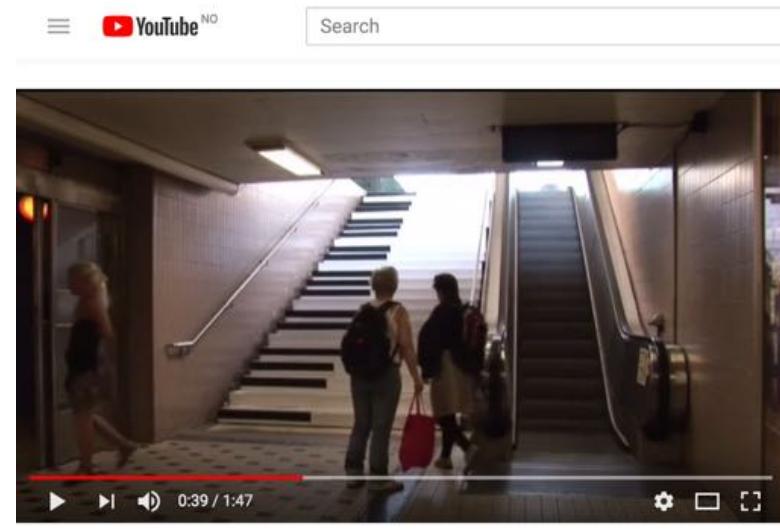
+ vi er mobile

- syn (visuell)
- hørsel (auditiv)
- lukt (olfaktorisk)
- smak (gustatorisk)
- føle / berøre / ta på (taktil)

+

- balanse (vestibulær)
- kropp (propriosepsjon)

i samspill

A YouTube video player showing a piano keyboard staircase. The video frame shows a set of stairs with black and white keys painted on the treads. People are walking up and down the stairs. The video player has a play button, volume control, and a progress bar at 0:39 / 1:47. Below the video is the title "Pianotrappan - rolighetsteorin.se", the view count "1,812,363 views", and a like/dislike button with 2.2K likes and 37 dislikes. There are also share and subscribe buttons.

Pianotrappan - rolighetsteorin.se

1,812,363 views

Rolighetsteorin
Published on Sep 20, 2009

SUBSCRIBE 19K

Följ oss på <http://www.facebook.com/thefuntheory>

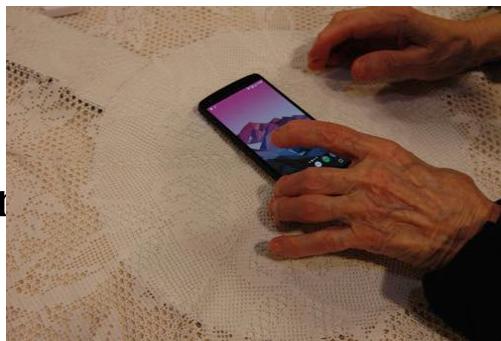
<https://www.youtube.com/watch?v=ivg56TX9kWI>

interaksjon: hva vi kan sanse

+ artefakter er mobile (kan flyttes)

- syn (visuell)
- hørsel (auditiv)
- lukt (olfaktorisk)
- smak (gustatorisk)
- føle / berøre / ta på (taktil)**

+

Suhas Joshi

13 June 2006 All rights reserved 440 x 418 Download

*Durrell Bishop, 1992:
Marble Answering
Machine*

Share

Sketch for the answering machine where each incoming message is represented my a marble.

interaksjon: hva vi kan sanse

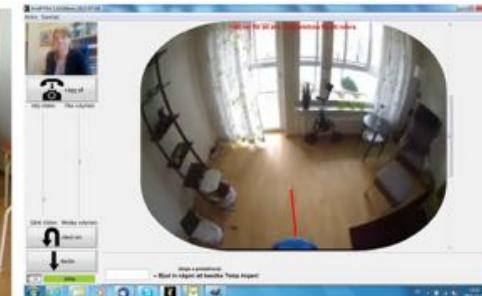
+ artefakter er mobile (autonome)

- syn (visuell)
- hørsel (auditiv)
- lukt (olfaktorisk)
- smak (gustatorisk)
- føle / berøre / ta på (taktil)**

+

- balanse (vestibulær)
- kropp (propriosepsjon)

i samspill

Effektive roboter frigjør mer tid til pasienter

Robotene på Akershus universitetssykehus er dobbelt så effektive som forventet. Robotene gjør jobben til 30 personer.

Anette Holt H.
@AnetteHolti
Journalist

Kalle Turkerud
Journalist

Publisert 9. nov. 2020

Artikelen er mer enn to år gammel

interaksjon: hva vi kan sanse

mobilitet

- syn (visuell)
- hørsel (auditiv)
- lukt (olfaktorisk)
- smak (gustatorisk)
- føle / berøre / ta på (taktil)

+

- balanse (vestibulær)
- kropp (propriosepsjon)

- bruker er mobil
- artefakt er mobil – ved brukers hjelp
- +
- artefakt er mobil – for egen maskin

i samspill

interaksjon: hva vi kan sanse

+ artefakter er mobile (autonome)

- syn (visuell)
  - hørsel (auditiv)
  - lukt (olfaktorisk)
  - smak (gustatorisk)
  - føle / berøre / ta på (tast)

+

  - balanse (vestibulær)
  - kropp (propriosepsjon)

i samspill

interaksjon: hva vi kan sanse

+ artefakter er mobile (autonome)

- syn (visuell)
  - hørsel (auditiv)
  - lukt (olfaktorisk)

interaksjon: hva vi kan sanse

autonomi

- syn (visuell)
- hørsel (auditiv)
- lukt (olfaktorisk)
- smak (gustatorisk)
- føle / berøre / ta på (taktil)
- +
- balanse (vestibulær)
- kropp (propriosepsjon)

i samspill

selvstendighet, selvutfoldelse, frihet ...
→
artefakt er selv-tilstrekkelig (self-sufficient)
selvhjulpen
+ artefakt er selv-bestemmende (self-directed)
selvstendig

interaksjon: hva vi kan sanse

autonomi

- syn (visuell)
- hørsel (auditiv)
- lukt (olfaktorisk)
- smak (gustatorisk)
- føle / berøre / ta på (taktil)
- +

Table 2. Levels of Automation

Automation Level	Automation Description
1	The computer offers no assistance: human must take all decision and actions.
2	The computer offers a complete set of decision/action alternatives, or
3	narrows the selection down to a few, or
4	suggests one alternative, and
5	executes that suggestion if the human approves, or
6	allows the human a restricted time to veto before automatic execution, or
7	executes automatically, then necessarily informs humans, and
8	informs the human only if asked, or
9	informs the human only if it, the computer, decides to.
10	The computer decides everything and acts autonomously, ignoring the human.

selvstendighet, selvutfoldelse, frihet ...

→

artefakt er selv-tilstrekkelig (self-sufficient)
selvhjulpen

+ artefakt er selv-bestemmende (self-directed)
selvstendig

AUTOMATION LEVELS OF AUTONOMOUS CARS

These cars have no automated features.

These cars can handle one task at a time, like automatic braking.

These cars could have up to two automated functions.

These cars handle "dynamic driving tasks" but might still need intervention.

These cars are officially driverless in certain environments.

These cars can operate entirely on their own without any driver presence.

interaksjon: hva vi kan sanse

autonomi

- syn (visuell)
- hørsel (auditiv)

Hans Peter Brondmo [Follow](#)
robots at [google]X, tech entrepreneur, ski adventurer, photo geek, Norwegian, living San Francisco.
<http://luumi.us>
Oct 12, 2017 · 4 min read

Inside robotics at X

Machine Learning + Robots = new approaches to humanity's big problems

Pop culture created our love affair with robots; thanks to movies, TV and media going back to the 1950s and 1960s, millions of us are waiting for our own friendly bipedal humanoid. Perhaps you think that only when our laundry is automatically folded and dishwasher loaded, “the future” will have arrived. But these strong pop culture notions of what a robot is have had an unintended side effect: we often misunderstand what robots really are. “Building cool robot technology” is not an end in itself; instead, robots are tools that we can put to work to extend humanity’s capabilities.

selvstendighet, selvutfoldelse, frihet ...

Sign in

er selv-tilstrekkelig (self-sufficient)
selvhjulpen

One of the X robot training labs

<https://blog.x.company/inside-robotics-at-x-caa134ac854b>

interaksjon: hva vi ikke kan sanse

autonomi

- syn (visuell)
- hørsel (auditiv)
- lukt (olfaktorisk)
- smak (gustatorisk)
- føle / berøre / ta på (taktil)
- +

Table 2. Levels of Automation

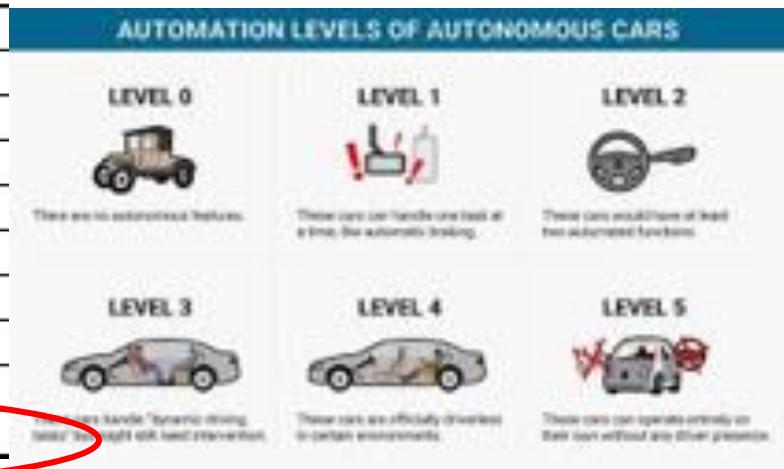
Automation Level	Automation Description
1	The computer offers no assistance: human must take all decision and actions.
2	The computer offers a complete set of decision/action alternatives, or
3	narrows the selection down to a few, or
4	suggests one alternative, and
5	executes that suggestion if the human approves, or
6	allows the human a restricted time to veto before automatic execution, or
7	executes automatically, then necessarily informs humans, and
8	informs the human only if asked, or
9	informs the human only if it, the computer, decides to,
10	The computer decides everything and acts autonomously, ignoring the human.

selvstendighet, selvutfoldelse, frihet ...

→

artefakt er selv-tilstrekkelig (self-sufficient)
selvhjulpen

+ artefakt er selv-bestemmende (self-directed)
selvstendig

interaksjon: hva vi ikke kan sanse

- syn (visuell)
- hørsel (auditiv)
- lukt (olfaktorisk)
- smak (gustatorisk)
- føle / berøre / ta på (taktil)
- +
- balanse (vestibulær)
- kropp (propriosepsjon)

i samspill

andre frekvenser (ultrafiolett, ultralyd)
utenfor synsvidde, hørevidde
for stort / for lite / for langt unna
for langsomt / for fort
bølger (radio, radar mm)
skjult, uoppmerksomt ...

Article Talk

List of sensors

From Wikipedia, the free encyclopedia

This is a list of [sensors](#) sorted by sensor type.

Contents [hide]

- 1 Acoustic, sound, vibration
- 2 Automotive, transportation
- 3 Chemical
- 4 Electric current, electric potential, magnetic, radiation
- 5 Environment, weather, moisture, humidity
- 6 Flow, fluid velocity
- 7 Ionizing radiation, subatomic particles
- 8 Navigation instruments
- 9 Optical, light, imaging, photon
- 10 Pressure
- 11 Force, density, level
- 12 Thermal, heat, temperature
- 13 Proximity, presence
- 14 Sensor technology
- 15 Other sensors and sensor related properties
- 16 References

interaksjon: hva vi ikke kan sanse

- syn (visuell)
- hørsel (auditiv)

andre frekvenser (ultrafiolett, ultralyd)
utenfor synsvidde, hørevidde

roboter - fysiske, bevegelige, autonome

- hva er robotens omverden?
- hva er dens oppfattet-verden
(*hva kan den sanse?*)
- hva er dens handlingsverden
(*hva kan den gjøre?*)

Turning Away from an Anthropocentric View on Robotics

Rebekka SOMA^{A,1}, Jo HERSTAD^{B*}
^ADepartment of Informatics, University of Oslo, Norway

Abstract. The field of artificial intelligence and robotics has long adopted an anthropocentric view, putting the intelligence structures of humans as the guiding requirements for developing artificial intelligence. This paper uses observations of robotic lawnmowers to demonstrate how we can apply Jakob von Uexküll's theory to describe robots and robot behavior in terms of the behavior of different kinds of animals.

Keywords: Human–
animal intelligence

1. Introduction

From the start of artificial intelligence, whether we have created sets of human activities, such as lang on which "clever animals" man can intellect "gives it such im, this observation, it is not all tha of what we consider traits of big into most things [2, 3]. At first in our perceptual image; after al,

In the 1980s Moarve [4] is gen could learn from nature at easily mimic competent adult ha coordination of a four-year-old cl

Adapting to a Robot

Cristi B. Vyse
Department of Zoology
University of Oslo
Oslo, Norway
cristi@zool.uio.no

ABSTRACT

Previous research has shown that adult female Japanese quail (Coturnix japonica) learn to lay eggs in boxes that contain the female Japanese quail feathers and feathers of other female Japanese quail. These feathers were collected from the ground, however, and the feathers of the other female Japanese quail were collected from the floor in the same nest box. This study shows that female Japanese quail learn to lay eggs in boxes that contain feathers of their own species, and that they do not learn to lay eggs in boxes that contain feathers of other species. The results suggest that female Japanese quail learn to lay eggs in boxes that contain feathers of their own species, and that they do not learn to lay eggs in boxes that contain feathers of other species.

Tone Bratteteig, in1060: 30/3 2020

or lite / for langt unna
t / for fort
o, radar mm)
merksomt ...

WIKIPEDIA
The Free Encyclopedia

Article Talk

List of sensors

From Wikipedia, the free encyclopedia

This is a list of [sensors](#) sorted by sensor type.

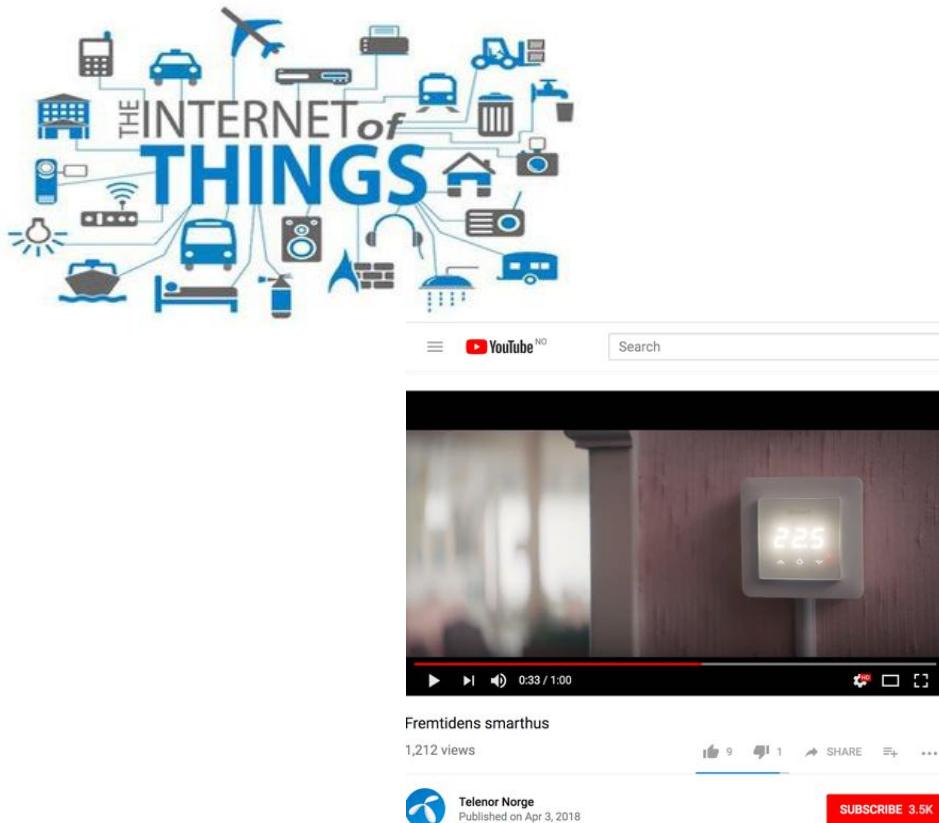
Contents [hide]

- 1 Acoustic, sound, vibration
- 2 Automotive, transportation
- 3 Chemical
- 4 Electric current, electric potential, magnetic, radiation
- 5 Environment, weather, moisture, humidity
- 6 Flow, fluid velocity
- 7 Ionizing radiation, subatomic particles
- 8 Navigation instruments
- 9 Optical, light, imaging, photon
- 10 Pressure
- 11 Force, density, level
- 12 Thermal, heat, temperature
- 13 Proximity, presence
- 14 Sensor technology
- 15 Other sensors and sensor related properties
- 16 References

Tone Bratteteig, in1060: 20/4 2020

interaksjon: hva vi ikke kan sanse

+ artefakt-autonomi

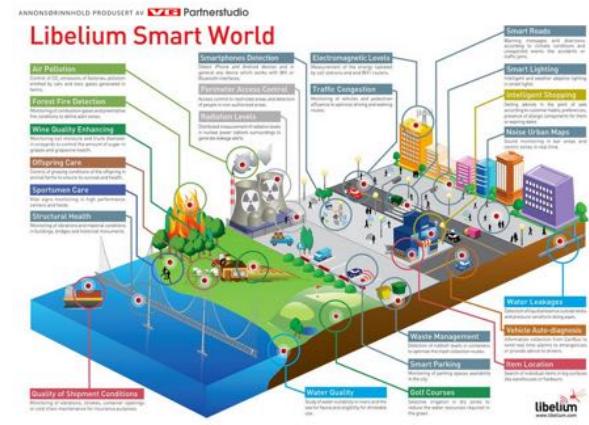
<https://www.youtube.com/watch?v=OejiwmuQYSg>
<https://www.youtube.com/watch?v=Ygx5kMCp4a8>

Smarte byer – hva er det egentlig?

FREMIDIENS BYER: Hvordan vi reiser, jobber og bor vil kunne bli enklere, smartere og mindre energikrevende med smarte byer. (Foto: SHUTTERSTOCK)

I dag skal «alt» være smart, og hensikten er å gjøre hverdagen vår bedre. Vi har slått av en prat med en ekspert, som forklarer hvor smartby-utviklingen er på vei.

interaksjon: hva vi ikke kan sanse

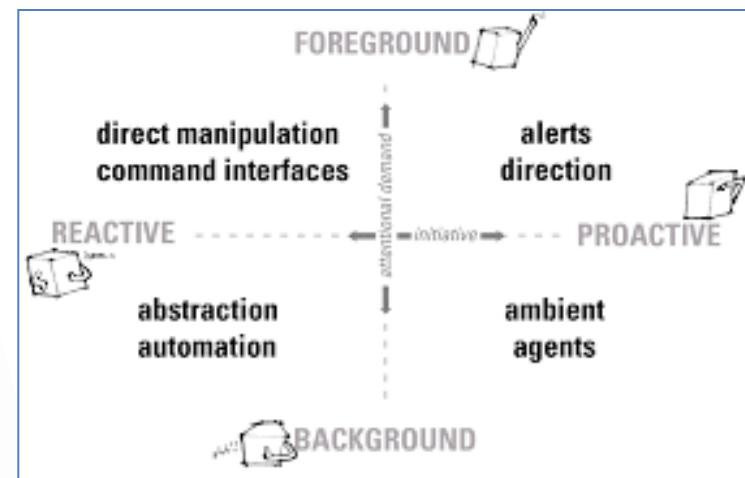
+ artefakt-autonomi

- andre frekvenser (ultrafiolett, ultralyd)
- utenfor synsvidde, hørevidde
- for stort / for lite / for langt unna
- for langsomt / for fort
- bølger (radio, radar mm)
- skjult, uoppmerksomt ...

umerkelig interaksjon uten at bruker er oppmerksom eller gir eksplisitt kommando

- 1) oppmerksomhet
- 2) initiativ

interaksjon: handlinger mellom m-m

handlingssekvenser
 interaksjons-mønstre (patterns),
 aktivitets-sekvenser (steps),
 scripts ...

Brukeren		Maskinen	
handling ikke synlig for maskin	handling synlig for maskin	effekt synlig for bruker	design rasjonale

Tabell: Sekvensdiagram, der tidsaksen går nedover

vekslende handlinger
 handlingens funksjon
 og
 handlingens effekt
 må signaliseres

og
 signaler til bruker
 må kommuniseres

SETTING: On a sidewalk at the entrance to a building in the middle of the block.

ROLES: Doorman, Passerby

SEQUENCE:

- 1 Doorman: [stands in front of the door, wearing a red uniform]
- 2 Passerby: [walks down street, on a path that will pass the door]
- 3 Doorman: [spots person walking down street]
- 4 Passerby: [notices doorman with red finery in front of the door,
- 5 Doorman: [puts gloved hand on door handle]
- 6 Passerby: [slows down a little, and looks into the doorway]
- 7 Doorman: [opens door slightly]
- 8 Passerby: [keeps walking past door; turns to look down street]
- 9 Doorman: [lets door shut, and takes hand away from the door handle]

SETTING: On a sidewalk at the entrance to a building in the middle of the block.

ROLES: Door, Passerby

SEQUENCE:

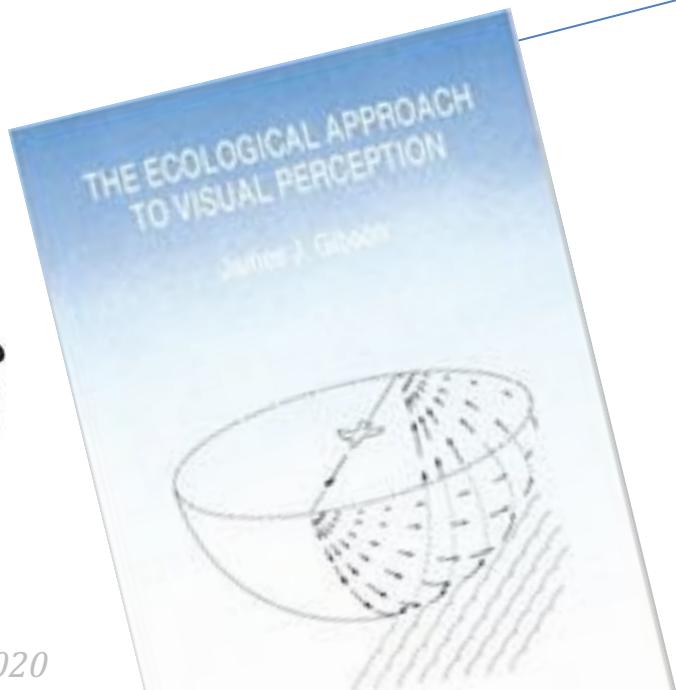
- 1 Door: [exists, with sign that says "Automatic Door"]
- 2 Passerby: [walks down street, on a path that will pass the door]
- 3 Door: [sensors notice motion down the street]
- 4 Passerby: [notices door frame, and keeps on walking]
- 5 Door: [makes a soft motor hum noise, as if preparing to open]
- 6 Passerby: [slows down a little, and looks into the doorway]
- 7 Door: [opens a little, jiggling its handle]
- 8 Passerby: [keeps walking past door; turns to look down street]
- 9 Door: [lets door shut]

affordances

affordance er :

den funksjonen som et element i omgivelsene kan tilby til individet og som individet kan oppfatte (oppfatte både elementet og hva det kan tilby)

på norsk: "tilbydelighet" eller "vink" eller "mulighetsstruktur"

TECHNOLOGY AFFORDANCES

William W. Gaver

Rank Xerox Cambridge EuroPARC
61 Regent Street
Cambridge CB2 1AB, U.K.
gaver.europarc@rx.xerox.com

ABSTRACT

Ecological approaches to psychology suggest succinct accounts of easily-used artifacts. Affordances are properties of the world that are compatible with and relevant for people's interactions. When affordances are perceptible, they offer a direct link between perception and action; hidden and false affordances lead to mistakes. Complex actions can be understood in terms of groups of affordances that are sequential in time or nested in space, and in terms of the abilities of different media to reveal them. I illustrate this discussion with several examples of interface techniques, and suggest that the concept of affordances can provide a useful tool for user-centered analyses of technologies.

KEYWORDS: ecological perspectives; human interface design; input/output design; multi-media technologies in

perceptually-guided learning, etc., often so
overly complicated.

In contrast, the ecological approach human-scaled objects, attributes and patterns of energy that provide information about them. It eschews the abnormal situations found in everyday situations, focussing on everyday perceptual ecology. The ecological perspective may approach to the design of artifacts and desirable actions in an immediate and appropriate way. From this perspective, artifacts which are complex, difficult to learn and use, are often considered to be problematic.

The notion of affordances is central to the ecological approach. Ecological physics, perception and affordances are the fundamental principles that govern how we perceive the environment and interact with it.

affordances

affordance er:

den funksjonen som et element i omgivelsene kan tilby til individet og som individet kan oppfatte (oppfatte både elementet og hva det kan tilby)

på norsk: "tilbydelighet" eller "vink" eller "mulighetsstruktur"

affordance

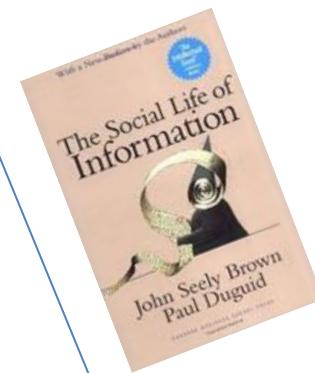
er en relasjon og

er avhengig av situasjonen,
dvs. hva man ser etter

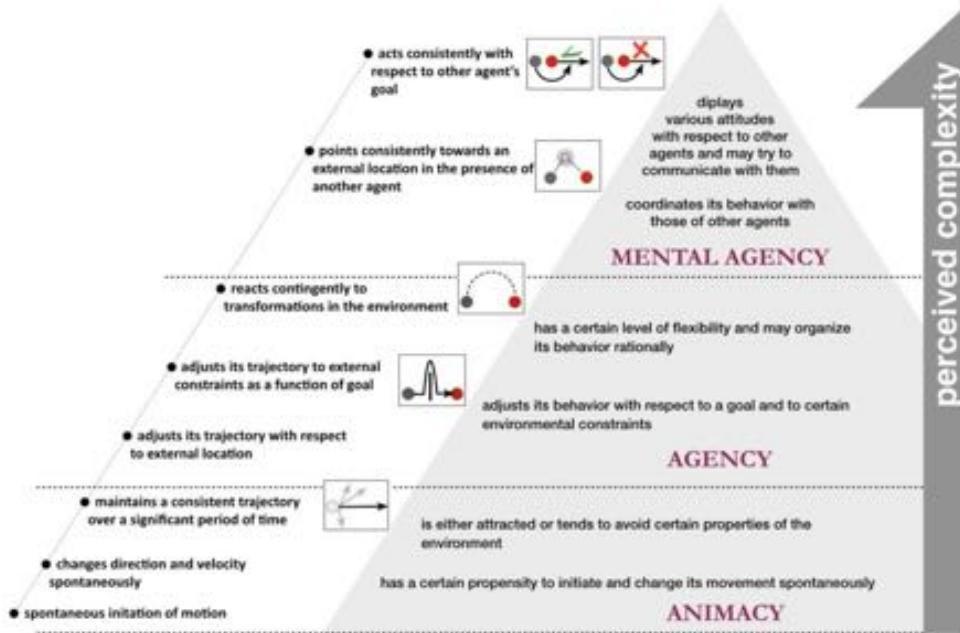
Circumspective use of equipment: The case of bicycle messengers
Jo Herslad

Faculty of Mathematics and Natural Sciences
University of Oslo
2007

metaforer

metaforer brukes for å forstå noe i termer av noe annet

Levillain&Zibetti s 14

Figure 2. Animacy, Agency, Mental Agency: Three levels of interpretation to characterize the spontaneous attribution of psychological traits from motion. Different behavioral markers corresponding to motion cues and motion patterns that an object may produce are represented to the left of the triangle. Inside the triangle, are the inferences produced by an observer in reaction to the potentially perceived behavioral markers.

Behavioral Objects: The Rise of the Evocative Machines

Florent Levillain, Elisabetta Zibetti
Laboratoire CHART-LUTIN (Cognition Humaine & Artificielle EA 4004,
Université Paris 8, EPHE Paris; Cité des Sciences et de l'Industrie, Paris),
(Saint Denis - Cedex 02, France)

A new race of artifacts comes equipped with behavioral properties. Those properties transmute the very nature of the object, granting it a life of its own and a special status that stems from the psychological attributions humans naturally produce when confronted by autonomous movements. This article examines what makes behavioral objects special in terms of the psychological properties they evoke in an observer. We look into the notion of behavior and evaluate to what extent the concept of anthropomorphism is a valid construct when considering the behavior of artificial objects. Based on recent research in cognitive psychology, we propose a framework to conceptualize the way people infer psychological attributes from movement, and the way it applies to behavioral objects.

Keywords: human-robot interaction, behavior, non-anthropomorphic robot, agency

move calmly in an apparently random fashion, they sometimes suddenly move furiously in the contact of their congeners. They move suddenly in a de-manner, some remain

interaksjon

interaksjon

- handlinger mellom menneske og artefakt
- handlingene endrer innhold
- fokus på artefaktets handlinger og kommunikasjon av dem

interaksjonsmekanismer

= funksjon og form for interaksjonen

funksjon:

- hva bruker har behov for at artefaktet gjør
- betingelser artefaktet setter for handlingene (start, stopp, input ...)

form:

- hvordan signaliserer artefaktet disse

vekslende handlinger
handlingens funksjon
og
handlingens effekt
må signaliseres

og
signaler til bruker
må kommuniseres

interaksjon: hva vi kan oppfatte

sansene

- syn (visuell)
  - hørsel (auditiv)
  - lukt (olfaktorisk)
  - smak (gustatorisk)
  - føle / berøre / ta på (taktil)
  - balanse (vestibulær)
  - kropp (propriosepsjon)
-
- + kroppen (i rommet og i situasjonen)
  - + andres bevegelser (i rommet og i situasjonen)
  - + tolkninger av oppførsel
  - + tolkninger av (symbolske) representasjoner

design av interaksjon

interaksjon = vekselspill mellom to eller flere faktorer

- handlinger mellom menneske og artefakt
- handlingene endrer innhold
- fokus på artefaktets handlinger og kommunikasjon av dem

interaksjonsmekanismer

- funksjon: hva gjør mekanismen
- form: hvordan vises hva den gjør
& hvordan vises hva bruker skal gjøre

begreper

- handlingssekvenser: implisitt & eksplisitt interaksjon
- brukers oppmerksomhet & kontroll
- artefaktets autonomi: selvstendighet & selvhjulpenhet
- forståelse: affordances & metaforer (f.eks. bevegelse som kommunikasjon)